

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **Ing. J. L.**, proti žalovanému: **Obvodní soud pro Prahu 5**, nám. Kinských 234/5, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 11. 2013, č. j. 62 Si 96/2013, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 A 4/2014, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á .**
- II. Navrhovatel **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále „navrhovatel“) se v pořadí třetím návrhem ze dne 10. 7. 2015, který byl Nejvyššímu správnímu soudu postoupen Městským soudem v Praze (dále „městský soud“) dne 14. 7. 2015, domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (dále „zákon o soudech a soudcích“). Navrhovatel požaduje určit městskému soudu lhůtu pro vydání rozhodnutí v řízení vedeném u něj pod sp. zn. 10 A 4/2014.

Navrhovatel uvedl, že řízení před městským soudem trvá již více než jeden a půl roku; přitom se jedná o věc dle navrhovatele velmi jednoduchou; navrhovatel podal žalobu proti „obstrukčně“ vydanému rozhodnutí správního orgánu o odložení žádosti o zpřístupnění informací veřejnosti, proti kterému nejsou přípustné žádné opravné prostředky. V řízení podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, jsou navíc obecně zkráceny lhůty; od podání žádosti o informace ze dne 17. 2. 2013 přitom již uplynulo téměř 2 a půl roku. O jednoduchosti věci svědčí přezkoumávaný správní spis malého rozsahu, nadto o obdobných věcech již správní soudy rozhodovaly. Navrhovatel má za to, že za uvedených okolností je délka řízení vzhledem k předmětu řízení nepřiměřená a požaduje, aby Nejvyšší správní soud určil městskému soudu lhůtu pro vydání rozhodnutí.

Městský soud ve vyjádření k věci konstatoval, že žaloba byla podána dne 8. 1. 2014 a soud činil postupně nutné procesní úkony. Naopak žalobce činí procesní úkony, které nesměřují k vyřešení věci, spíše naopak. Nynější věci zároveň předchází podle přiděleného pořadí nápadu

příslušného soudce zpravodaje k rozhodnutí věci z předchozích roků (2010 až 2014), nejedná se o věc s přednostním režimem a nelze ji tedy upřednostnit na úkor dříve podaných žalob.

Nejvyšší správní soud zjistil ze soudního spisu městského soudu následující skutečnosti. Dne 8. 1. 2014 byla městskému soudu podána žaloba, kterou navrhovatel brojil proti rozhodnutí (sdělení) žalovaného ze dne 5. 11. 2013, č. j. 62 Si 96/2013, jímž odložil navrhovatelovu žádost o sdělení informací pro neuhrazení poplatku za zpracování požadované informace. Usnesením ze dne 15. 1. 2014 městský soud navrhovatele vyzval, aby ve lhůtě deseti dnů od doručení této výzvy uhradil soudní poplatek ve výši 3.000 Kč, a přípisem ze dne 28. 1. 2014 jej poučil o složení senátu, který bude ve věci rozhodovat. Dne 23. 1. 2014 navrhovatel uhradil soudní poplatek. Dne 3. 3. 2014 bylo městskému soudu doručeno vyjádření žalovaného k žalobě; žalovaný též uvedl, že nemůže předložit soudu správní spis, neboť ten zapůjčil Ministerstvu spravedlnosti k prošetření navrhovatelovy stížnosti. Podáním ze dne 14. 3. 2014 namítl navrhovatel podjatost ve věci rozhodujících soudců; městský soud proto postoupil dne 24. 3. 2014 Nejvyššímu správnímu soudu tuto námitku k posouzení. Ten usnesením ze dne 30. 4. 2014, sp. zn. Nao 124/2014, rozhodl tak, že označení soudci městského soudu nejsou vyloučeni z projednávání a rozhodování věci vedené u městského soudu pod sp. zn. 10 A 4/2014. Usnesení bylo navrhovateli doručeno dne 9. 5. 2014. Navrhovatel se poté domáhal podáním ze dne 25. 5. 2014 určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a o soudech a soudcích; návrh byl evidován u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Aprn 4/2014. Usnesením ze dne 19. 6. 2014, č. j. Aprn 4/2014 - 53, soud návrh zamítl s tím, že již bylo o námitce podjatosti (podané městskému soudu dne 28. 3. 2014) rozhodnuto a úkon, jehož se navrhovatel domáhal, byl učiněn. Návrh na určení lhůty tak již nebyl důvodný. Obsahem soudního spisu je dále přípis žalovaného ze dne 6. 8. 2014, jímž městskému soudu sdělil, že správní spis byl zaslán dne 8. 4. 2014 Ministerstvu spravedlnosti spolu se stížností navrhovatele a dosud nebyl žalovanému vrácen. Poté městský soud obdržel v pořadí druhý návrh na určení lhůty, který byl Nejvyššímu správnímu soudu doručen dne 25. 9. 2014. Uvedený návrh zamítl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 6. 10. 2014, č. j. Aprk 48/2014 - 85.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že návrh není důvodný.

Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Nejvyšší správní soud v projednávané věci po posouzení shora uvedeného postupu městského soudu dospěl k závěru, že městský soud nebyl v případě navrhovatele nečinný. Soud, jak vyplývá z předloženého spisového materiálu, se věcí po jejím obdržení řádně zabýval a činil postupně v přiměřené době všechny nezbytné procesní úkony, jejichž vykonání bylo ve věci zapotřebí tak, aby věc mohl projednat a rozhodnout. Lze připustit, že sice městský soud po dobu několika měsíců žádné přípravné procesní úkony již nečiní, avšak stav řízení, kdy soud vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout, nicméně v dané věci, která nemá přednostní režim, stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci, které napadly dříve, není sám o sobě známkou průtahů v řízení. Podstatné zde je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu. Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k projednání a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě není zapovězeno z hlediska požadavků spravedlivého procesu, které obecně nevynucují vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá.

Jak již zdejší soud několikrát ve své judikatuře konstatoval, průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Nejvyšší správní soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, a to zejména s ohledem na kritéria stanovená v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, jimiž jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu.

Nicméně uvedená kritéria nic nemění na tom, že soud je podle § 56 odst. 1 s. ř. s. povinen zásadně projednávat a rozhodovat věci v pořadí, v jakém mu došly. Podle citovaného ustanovení soud projednává a rozhoduje přednostně návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, projednává a rozhoduje přednostně též žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon. V případě navrhovatele se o takovou věc nejedná.

Nejvyšší správní soud při posuzování přiměřenosti lhůty neshledal, že by městský soud byl nedůvodně nečinný. Jak vyplynulo ze soudního spisu, soud se věcí navrhovatele zabýval bezprostředně po podání žaloby; poté navrhovatel v řízení činil řadu úkonů, což implikovalo další úkony ze strany soudu; jakkoli tak navrhovatel činil zcela legitimně, délku řízení v jeho neprospěch tyto úkony bezesporu ovlivňují, a to již jen nutnou manipulací se spisem.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud s ohledem na dosavadní postup městského soudu, jakož i chování samotného navrhovatele, a s přihlédnutím ke své konstantní judikatuře, dospěl k závěru o neoprávněnosti podaného návrhu, neboť dobu, po kterou se navrhovateli dosud nedostalo rozhodnutí, nelze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod považovat již za nepřiměřenou.

Zdejší soud však považuje za vhodné připomenout, že již několikrát uvedl, že jeho úkolem v řízení vedeném o návrhu dle § 174a zákona o soudech a soudcích zásadně není posuzovat a hodnotit zatíženost a výkonnost soudců soudu a jeho personální či materiální vybavení. K uvedenému tedy zásadně nemůže přihlížet při svých úvahách o oprávněnosti či neoprávněnosti návrhu, tedy o tom, zda délka soudního řízení v jednotlivých věcech je ještě přiměřená, resp. zda soud je či není bezdůvodně ve věci nečinný. Délku řízení nelze tudíž neustále ospravedlňovat bez dalšího odkazem na zákonná pravidla vyřizování věcí a počtem dosud nevyřízených předcházejících věcí. Nejvyšší správní soud opakovaně uvádí, že ani odkazy na pořadí vyřizovaných věcí zásadně nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že „*průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. července 2015

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu